

 LOUHIMO

SEINÄJOEN SEUTU
KEHITYKSEN PÄÄVÄYLÄLLÄ

Louhimot

metodiopas
bändiohjaukseen

ISBN 978-951-97667-3-7

Sisälysuuteo

Materiaali: Tuomo Kallio, Jarkko M. Salo, Jarkko J. Salo, Juho Vanhanen, Louhimo ja Rytmī- Instituutin opettajat
Taitto ja grafiikka: Olli Kiviluoto Kuvat: Pekka Pohjoispää ja Henri Peltola

Johdanto	4
Bändisoiton perusasiat	6
Rytmi, harmonia ja melodia	8
Rytmin peruskäsite	9
Rytmiharjoituksia ilman soittimia	10
Rytmiharjoituksia soittimilla	12
Soittimet ja niiden tehtävät bändissä	13
Ensimmäisen kappaleen soittaminen bändillä	15
Vinkkejä soittimien hallintaan	16
Miten tästä eteenpäin?	26

Louhimo on opetusministeriön Taikalamppu- verkostoon kuuluva lasten ja nuorten kulttuurikeskus, joka toimii Seinäjoen seutukunnalla verkostomaisesti. Louhimon kehittämisalueena on säveltaide ja nimenomaan rytmimusiikki. Yhtenä arvokkaimista toimintamuodoista on ollut bändisoittotyöpajat, jotka ovat osoittautuneet monella tasolla hedelmällisiksi.

Pajoihin osallistuneille lapsille ja nuorille ne ovat olleet ensinnäkin erittäin avartavia kokemuksia, joiden ansiosta soittoharrastuksen aloittamiskynnys on madaltunut huomattavasti. Tämän lisäksi monissa kunnissa, kouluissa ja kylissä on soittoharrastus ja yhtyesoitto saanut aivan uutta tuulta siipiensä alle.

Toisekseen pajatoiminta on ollut erittäin loistava menetelmien testaus- ja kehittämislaboratorio, missä on voinut käytännössä kokeilla erilaisia metodeja ja lähestymistapoja bändisoiton ohjaukseen. Lisäksi bändipajojen yhteydessä on saatu arvokasta tietoa tarpeista ja ongelmakohdista kentällä.

Tämä opas on tehty musiikinopettajille, bändikerhojen vetäjille ja ylipäätään kaikille, jotka vetävät tai haluaisivat vetää lasten ja nuorten bänditoimintaa. Oppaan idea

syntyi Louhimon bändisoittotyöpajojen yhteydessä ja keskusteluista musiikinopettajien, kerhojenvetäjien ja muiden alan työmyyrien kanssa.

Opas on syntynyt Louhimon bändipajatoiminnasta syntyneistä kokemuksista ja Rytmii- Instituutin opettajien omista kokemuksista. Oppaan tarkoitus on avata yhtyesoittoamisen perusasioita mahdollisimman yksinkertaisessa muodossa ja antaa käytännössä hyväksi koettuja vinkkejä bändien vetäjille. Opas keskittyy nimenomaan alkeistasolle ja bändissä soittamisen ensimmäisiin kilometreihin.

Ryhmässä voi olla sellaisiakin, jotka eivät ole koskaan soittaneet mitään instrumenttia ja tietenkin myös sellaisia, joilla soittokokemusta jo on. Bändisoiton perusasiat ovat kuitenkin lopulta yksinkertaisia, joten pidemmällekin ehtineet saavat varmasti oppaasta tukea tekemiselleen.

Hyvin suuri osa menestyneistäkin rytmimusiikista ovat aloittaneet soittoharrastuksensa omaehtoisesti omissa bändeissään - usein ilman minkäänlaista ohjausta, instrumenttiopintoja tai edes minkäänlaista soittotaitoa ja kunnollisia soittimia. Eteenpäin on ajanut vain suunnaton halu soittaa musiikkia. Tähän tarkoitukseen bändi on luonnollinen ympäristö, jossa edes alkeellinen soittotaito ei välttämättä ole este mielekkään tuloksen aikaansaamiseksi. Yksinkertaisen pop-kappa- leen soittamiseksi ryhmässä, ei yhden soittajan vastuu ja osuus ole välttämättä kovin suuri.

Bändisoiton perusasiat

6

Bändissä soittaminen on pienen ryhmän kokoontuminen, jossa yhteisointi muodostuu yksittäisten soittajien yhtäaikaisesta tekemisestä. Bändissä soittaminen on perusasioiltaan perin yksinkertaista ja säännöt sekä lainalaisuudet pysyvät samoina aina huipputasollekin saakka. Yksinkertaistettuna alkeistasolla on kysymys kolmesta toisistaan sivuavasta asiasta: rytmi, harmonia ja melodia. Näitä musiikillisia ilmiöitä jaetaan soittajille instrumenttien ominaispiirteiden mukaan. Perussykkeen säilyessä samana, soittajat voivat soittaa joko samaa rytmiä keskenään tai eri rytmejä, jotka yhdessä esitettynä perussykkeen kanssa samassa tempossa muodostavat yhteisen kokonaisuuden.

Alkuvaiheessa nimenomaan rytmiin ja yhteisen rytmin löytämiseen keskittyminen on kaikkein tärkeintä, sillä oikein otetut soinnut ja kauniisti laulettu melodia hajoavat kaaokseksi ilman yhteistä pulssia. Samaan tapaan esimerkiksi kirkkovene ajautuu helposti karikolle, ellei jokainen yksittäinen soutaja tee omaa soutuliikettään tarkalleen yhteisessä rytmissä muiden kanssa. Koska

kysymyksessä on oman kehon ja koordinaation synkronoiminen yhteiseen pulssiin, on tähän syytä käyttää aluksi reilusti aikaa.

Soittoharrastuksen jatkuessa on hyvä hallita perustietoisuus myös muiden soittimien rooleista sekä tehtävistä. Tämä parantaa bändin kokonaisuuttensa hahmottamista sekä antaa ideoita ja virikkeitä omaan soittoon. Miten siirrytään seuraavaan osaan kappaleessa tai miten reagoida soittajatoverin heittäytyessä soittamaan improvisoitua musiikillista aihiota. Yhden soittajan tarvitsee aluksi hallita vain oma vastuualueensa. Parhaimmillaan yhteissoitosta muodostuu kokonaisuus, joka on enemmän kuin osiensa summa.

7

Rytmi, harmonia ja melodia

Harmonia:

Harmonia muodostuu useista yhtä aikaa soivista erikorkuisista sävelistä. Bändissä kitara ja koskettimet voivat soittaa sointuja kun taas basso soittaa sointujen pohjasäveliä. Laulumelodia on myös osa kokonaisharmoniaa. Sointu taas muodostuu kolmesta tai useammasta yhtä aikaa soivasta sävelestä.

Melodia:

Toisin kuin yksittäinen kerran soitettava sävel, melodia on useista peräkkäin asetelluista sävelistä muodostuva sävelkulku. Asettamalla säveliä lineaarisesti peräkkäin muodostuu melodioita. Melodia on osa esitettävän kappaleen kokonaisharmoniaa ja usein riippuvainen kappaleen vallitsevasta sävellajista.

Rytmi:

Rytmi on musiikin olemassaolon mahdollistava peruskivijalka. Asettelemalla yksittäiset äänet kulkemaan samassa tempossa ja rytmissä, voidaan puhua musiikin tekemisestä.

Rytmin peruskäsite

Käydään läpi rytmin peruskäsite karkeilla esimerkeillä ja tehdään rytmiharjoituksia.

Pulssi on musiikin pohjalla oleva syke, joka etenee tasaisesti - aivan kuten kellon sekuntiviisari. Se voi olla hidas tai nopea, riippuen kappaleesta. Pulssin nopeudesta puhuttaessa käytetään sanaa tempo.

Musiikkikappale voidaan ajatella eräänlaisena ajanajana, joka voidaan jakaa pienempiin osiin esimerkiksi säkeisiin, tahteihin ja iskuihin.

Kappaleessa voi olla vaikka säkeistö ja kertosäe, jotka kumpikin ovat neljän tahdin mittaisia. Jos kappaleen tahtilajina on 4/4, yksi tahti on neljän neljäsosanuotin mittainen. Vähän samalla tavoin kuin kello on 60 minuuttia pitkä ja jokainen minuutti sisältää 60 sekuntia (iskua). Tahtilajin osoittavassa tahtiosoituksessa ylempi numero ilmoittaa tahtiosien määrän tahdissa ja alempi yhden tahtiosan pituuden. Esimerkiksi tahtilajissa 3/4 tahtiin mahtuu vain kolme neljäsosanuotin mittaista tahtiosaa. Tahtilaji voi olla tasajakoinen tai kolmijakoinen. Yleisin tasajakoinen tahtilaji on 4/4. Kolmijakoisista tutuin lienee 3/4.

Aluksi on hyvä mennä perusteellisesti läpi rytmin peruskäsite, sekä oppia ymmärtämään ja löytämään musiikista pulssi. Hyvä keino on ensin purkaa tahti ja tahdin osat visuaaliseen muotoon vaikkapa liitutaalulle piirtäen, jonka jälkeen kuunnellaan musiikkia ja samalla näytetään taululta reaaliajassa miten rytmi etenee musiikissa. Seuraavaksi voi siirtyä tekemään rytmiharjoituksia ilman soittimia.

Rytmiharjoituksia

Seuraavalle sivulle on koottu muutama esimerkki toisistaan poikkeavista rytmeistä. Näiden harjoitusten tarkoituksena on ohjata yhtäaikaiseen tekemiseen. Kuttakin harjoitusta on hyvä kerrata, kunnes se pystytään toistamaan virheettömästi.

Harjoitus 1: Lasketaan ääneen yk-si, kak-si, kol-me, neljä koko tahdin ajan ja taputetaan kädet yhteen jokaisella neljäsosa-iskulla.

Harjoitus 2: Lasketaan samalla tavalla ääneen kuin edellä ja taputetaan ensimmäiselle neljäsosalle.

Harjoitus 3: Lasketaan ääneen ja taputetaan tahdin ensimmäiselle, sekä kolmannella neljäsosalle.

Harjoitus 4: Lasketaan ääneen ja taputetaan tahdin takapotkut, eli kakkoset ja neloset.

Harjoitus 5: Seuraavaksi taputetaan tahdin toiselle sekä kolmannelle neljäsosalle.

Harjoitus 6: Lasketaan ja taputetaan tahdin ensimmäiselle ja neljännelle neljäsosalle.

Harjoitus 7: Taputetaan tahdin kolmannelle, sekä neljännelle neljäsosalle.

Vinkkejä harjoitteluun: Kuunnellaan musiikkia levyltä ja etsitään ja taputetaan kappaleen pulssi. Kun pulssi on löytynyt, voidaan musiikin mukana tehdä edellisiä

ilman soittimia

harjoituksia. Ryhmä voidaan jakaa myös kahtia, ja antaa kummallekin ryhmälle oma toisistaan poikkeava rytmi.

1 YK-SI KAK-SI KOL-ME NEL-JÄ

2 YK-SI KAK-SI KOL-ME NEL-JÄ

3 YK-SI KAK-SI KOL-ME NEL-JÄ

4 YK-SI KAK-SI KOL-ME NEL-JÄ

5 YK-SI KAK-SI KOL-ME NEL-JÄ

6 YK-SI KAK-SI KOL-ME NEL-JÄ

7 YK-SI KAK-SI KOL-ME NEL-JÄ

Rytmiharjoituksia soittimilla

12

Kun ryhmä on päässyt tutustumaan rytmeihin taputtamalla, on aika siirtää edellä tehdyt rytmiharjoitukset soittimille. Valitaan soittimien ominaispiirteiden mukaan helposti lähestyttävät soinnut ja sävelet. Esimerkkisoinnuksi voidaan valita vaikka Em kolmisointu. Tällöin basso soittaa vapaata e-kieltä. Kitaralla voi soittaa vaikka kolmea ylintä kieltä (g, b, e), jolloin muodostuu soinnun terssikäännös. Kosketinsoittimilla voidaan soittaa joko kolmisointu (e, g, b), tai pelkästään soinnun perusääni e ja pieni terssi g. Rummuille voidaan valita soitettavaksi vaikkapa virvelirumpu. Johdannoksi rumpukompin soittamiseen, voi rumpalille antaa myös vuorottelevan rytmin basso- ja virvelirummulle. Tällöin soitetaan peräkkäisiä neljäsosia vuorotellen aloittaen bassorummulla. Kun yhtäaikainen tekeminen alkaa onnistua, voidaan huomio siirtää kohti esitettävää kappaletta ja siirtyä harjoittelemaan esitettävässä kappaleessa tarvittavia sointuja ja kompeja.

Soittimet ja niiden tehtävät bändissä

13

Rumpalin tehtävä on ylläpitää sykettä vakaalla soinnolla ja luoda näin rytmisen pohja koko yhtyeelle.

Basisti on tiiviisti mukana rytmisen pohjan luomisessa toimien samanaikaisesti linkkinä bändin harmoniseen sointiin. Basisti soittaa pääasiassa yhtä ääntä kerrallaan koostaen rytmisen kuvionsa soinnun perusäänestä tai vaihtoehtoisesti useammasta kulloiseenkin sointuun sopivasta äänestä.

Kitara ja koskettimet vastaavat kappaleen harmonioista (yhdessä basson kanssa) luoden kappaleille ominaisen tunnelman sointujen ja melodioiden kautta. Toisinaan nämä instrumentit vierailevat myös solistisessa roolissa esimerkiksi sooloissa.

Laulu on loppujen lopuksi se elementti, jota muiden soitinten tulisi tukea viimeiseen asti. Useimmiten laulaja antaa tulkintansa kautta esitykselle sen lopullisen sielun. Taitava bändi tunnistaa kappaleista olennaiset seikat ja toimii niiden ehdoilla.

Ensimmäisen kappaleen soittaminen oändillä

Ensimmäistä kertaa kappaletta yhdessä

harjoiteltaessa on ohjaajan hyvä tukea yhteismusisointia parhaaksi valitsemallaan konstilla. Vaikka esitettävää teosta olisikin yksinkertaistettu riittävässä määrin, ei ensikokeilulla useinkaan päästä samassa rytmissä sovittujen tahtimäärien loppuun. Hyviä tapoja yhteisoiton tukemiseksi on esimerkiksi tempon laskeminen ääneen soittajien esittäessä kappaletta (yk-si kak-si kol-me nel-jä). Samalla voi näyttää vaikka taululta tai komppilapusta, missä tahdissa kulloinkin mennään. Kun kappale alkaa muodostua tutuksi, voi pikkuhiljaa tiputtaa laskemista pois ja siirtyä vaikka laulamaan melodiam. Kuulomuistiin pohjautuvaa havainnointia ja reagoitua voi harjoittaa ohjaajan soittaessa jotain soitinta yhdessä musisoivan ryhmän kanssa.

Kappaleen peruspoljennon istuessa auttavasti aloilleen voidaan käyttää aikaa kappaleen aloituksen sekä lopetuksen harjoitteluun. On hyvä korostaa, että kappaleen tulee alkaa ja loppua hiljaisuudesta. Kappaleen sisällä tapahtuvat pienet poikkeamat yhteisestä rytmistä eivät ole niin radikaaleja erheitä kuin eriaikaisuus aloituksessa tai lopetuksessa. ■

Vinkkejä soittimien hallintaan

16

Soittoasentoihin ja ergonomiaan kannattaa kiinnittää huomiota. Väärät soittoasennot saattavat johtaa jännetupen tulehduksiin, kipeytyneisiin jäseniin ja huonoon ryhtiin. Soittamisenhan pitää olla kivaa eikä vahingollista. Näiden ongelmien välttäminen on onneksi varsin helppoa, kun alusta lähtien lähtee rakentamaan oikeita asentoja. Niiden hallitseminen myös helpottaa soittoa.

Kosketinsoittimet

Koskettimia soittaessa on hyvä muistaa kunnollinen soittoasento eli selkä suorana ja kädet sellaisessa kulmassa, että ranteet ovat suorassa. Sormet asetuvat koskettimille mahdollisimman luonnollisessa asennossa siten, että kaikki sormet ovat käytössä. Eli jokainen

sormi painaa omaa kosketinta. Bändissä koskettimien tehtävänä on usein huolehtia harmoniasta sointuja soittaen. Aluksi kappaleisiin kannattaa soittaa perus- kolmisointuja tai tämän ollessa vielä liian haastavaa, voi vaihtoehtoisesti soittaa soinnun kahta ensimmäistä ääntä eli ensimmäistä intervallia kustakin soinnusta. Kappaleessa sointujen soitto kannattaa aloittaa soittamalla sointu tahdin ykköselle ja pitämällä se pohjassa aina seuraavaan sointuun tai tahtiin saakka. Kun tämä onnistuu vaivattomasti, niin voi siirtyä komppien soittoon eli soittaa erilaisia rytmejä soinnuilla.

Kitara

Kun soitat kitaralla sointuja, vasemman käden peukalon tulisi tukea muita sormia kitaran kaulan takapuolelta. Näin soinnut ovat helpommin soitettavissa. Oikean käden soitossa kannattaa heti alusta lähtien käyttää plekturaa. Plektra asetetaan peukalon ja etusormen väliin. Liian lujaa ei kuitenkaan kannata puristaa, sillä soitosta tulee tällöin jäykkää ja epätarkkaa.

Kun aloitat soittamisen, voit joko soittaa istualtaan tai seisaaltaan. Istuesssa kitaraa pidetään oikean reiden päällä. Mikäli soitat seisaaltaan, muista säätää kitaran hihna sopivan mittaiseksi. Kitaraa soittaessa kannattaa aina muistaa hyvä ryhti ja vartalon asento.

17

Basso

Bassoa soitetaan oikean käden etu- ja keskisormilla näppäilemällä. Bassoa voi soittaa myös plektralla kuten kitaraa. Sormilla soittaessa oikean käden peukalolle on hyvä löytää jokin tukipiste. Usein soittajat tukevat peukalon soittimen mikrofonia vasten. Vasemman käden peukalo on hyvä pitää kaulan vastakkaisella puolella suurin piirtein keskisormeä vastapäätä. Vasemman käden

etu-, keski- ja pikkusormella sekä nimettömällä painetaan otelaudalta nauhojen välistä yksittäisiä ääniä samalla, kun oikea käsi napauttaa kielen soimaan.

Vapailla kielillä soittaessa vasen käsi on hyvä pitää muiden kielten päällä estäen näin niiden soinnin. Näin vaimentamalla eli demppaamalla saadaan soimaan ainoastaan haluttu ääni ja eliminoitua turhat häiriötekijät, kuten matalataajuinen humina. Otelaudalta otettavat äänet saa soimaan puhtaimmin kun painaa mahdollisimman läheltä poikkisuunnassa kaulalla sijaitsevia, yksittäiset äänet erottelevia nauhoja.

Rummut

Kapulaa pidetään peukalon ja etusormen ensimmäisen nivelen taitteessa. Muut sormet ovat kapulan ympärillä eivätkä erillään kapulan liikkeestä. Oikean kohdan kapulasta löytää helposti tiputtamalla kapulan rumpukalvon päälle. Oikeassa kohdassa kapula pomppii rumpukalvolla vapaasti. (Toinen tyyli löytää oikea paikka

kapulasta on ottaa painopiste etusormeen ja siirtää otetta muutama sentti siitä taaksepäin)

Bassorumpua soittavan oikean jalan kantapää pidetään ilmassa, mutta jalan pitää muuten olla tukevasti pedaalien päällä. Älä nosta jalkaa pedaalilta, koska tällöin tasapaino horjuu helposti ja soitto on kontrolloimatonta.

Istuma-asennossa reidet ovat vaakasuorassa maahan verrattuna, polvet 90 asteen kulmassa. Selkä pidetään suorana ja hartiat rentoina. Käsiensä kulma vartaloon ei ole suurempi kuin 30 astetta. Virvelirumpu on noin 5cm polvien yläpuolella.

Seuraavilla aukeamilla esitellään kolme eri sovitusvaihtoehtoa kappaleesta, jossa esiintyy kaksi sointua sekä kaksi toisistaan poikkeavaa osaa. Kappaleen säkeistöä kutsutaan A-osaksi ja kertosaie on nimetty B-osaksi. Sovitukset ovat partituurin muodossa. Soitinten järjestys ylhäältä alas luettaessa on: kosketinsoittimet, kitara, basso ja rummut. Sivulla 26 on esimerkki soittajille jaettavasta yksinkertaistetusta komppilapusta.

HELPPO A

The musical score for Helppo A is written in 4/4 time. It consists of four staves: two for guitar (treble clef), one for bass (bass clef), and one for drums (percussion clef). The guitar part has four measures, each with an Am chord symbol above it. The bass part has four measures, each with a single note (A, G, F, E). The drum part has four measures, each with a single note (G, F, E, D).

Partituuri sovitus nro 1. Helppo A- osa

Kosketinsoittimilla soitetaan soinnut kokonuohteina, eli painetaan sointu pohjaan tahdin ensimmäisellä iskulla ja pidetään se pohjassa aina seuraavaan tahtiin ja sointuun saakka.

Kitara soittaa kokonuohteja. Aluksi soinnun vaihdon voi aloittaa jo esim. kakkosella, jotta sointu on valmiina kun seuraava ykkönen tulee. Plektran iskut tulee soittaa alaspäin.

Basso soittaa kokonuohteilla. A-sävelen voi soittaa vapaana kielenä. Vasemman käden on hyvä tässä vai-

heessa olla jo valmiina e-kielen kolmannessa nauhan välissä painamaan g-sävel. Soitettavat sävelet tulevat joka tahdin ykköselle.

Rummuilla soitetaan bassorumpua 1:lle ja 3:lle oikeaa jalkaa käyttäen, sekä virveliä 2:lle ja 4:lle vasenta kättä käyttäen. Syntyy komppimainen rytmikuvio jossa bassorumpu ja virveli vuorottelevat.

HELPPO B

The musical score for Helppo B is written in 4/4 time. It consists of four staves: two for guitar (treble clef), one for bass (bass clef), and one for drums (percussion clef). The guitar part has four measures with chord symbols Am, G, Am, Am, G, Am above it. The bass part has four measures, each with a single note (A, G, F, E). The drum part has four measures, each with a single note (G, F, E, D).

Partituuri sovitus nro 1 Helppo B- osa

Kosketinsoittimilla soitetaan ensimmäisessä ja viimeisessä tahdissa kokonuohteina kuten edellä. Toisessa ja kolmannessa tahdissa soinnut soitetaan puolinuohteina eli tahdin ykköselle ja kolmoselle.

Kitara soittaa B- osassa puolinuohteja. Soitettavat iskut osuvat ykköselle ja kolmoselle.

Basso soittaa kitaran tavoin puolinuohteja. Soitettavat sävelet tulevat ykköselle ja kolmoselle.

Rumpukomppi säilyy A- osan kaltaisena.

HAASTEELLINEN A

Musical score for 'Haasteellinen A' in 4/4 time. It features four staves: two treble clefs (guitar and right hand of a keyboard), a bass clef (bass), and a percussion staff (drums). The guitar part has four measures with chords Am, Am, G, and Am. The bass part has a simple quarter-note line. The drums play a pattern of quarter notes on beats 1, 2, and 4, with a half note on beat 3. The percussion staff includes a hi-hat (H.H.) and a ride cymbal (r.c.) part.

Partituuri sovitus nro 2 Haasteellinen A- osa

Kosketinsoittimilla soitetaan soinnut puoli- ja neljäsosanuotteina siten, että tahdin ykköselle tulee puolinuotti ja kolmoselle sekä neloselle neljäsosanuotti.

22

Kitara soittaa niin sanotusti takapotkuille eli kakkoselle ja neloselle. Soitetaan siis aina rumpujen virvelin kanssa samaan aikaan. Plektran iskut soitetaan myös tässä vaiheessa alaspäin.

Basso soittaa puolinuoteilla. Soitettavat sävelet tulevat iskuille yksi ja kolme.

Rumpukomppiin lisätään hi-hat oikeaa kättä käyttäen jokaiselle neljäsosalle, jolloin hi-hat tulee yhtäaikaisesti bassorummun kanssa iskuilla 1 ja 3 sekä virvelin kanssa iskuilla 2 ja 4.

HAASTEELLINEN B

Musical score for 'Haasteellinen B' in 4/4 time. It features four staves: two treble clefs (guitar and right hand of a keyboard), a bass clef (bass), and a percussion staff (drums). The guitar part has four measures with chords Am, G, Am, Am, G, and Am. The bass part has a simple quarter-note line. The drums play a pattern of quarter notes on beats 1, 2, and 4, with a half note on beat 3. The percussion staff includes a hi-hat (H.H.) and a ride cymbal (r.c.) part.

Partituuri sovitus nro 2 Haasteellinen B- osa

Koskettimilla soitetaan B-osa koko ajan puolinuotteina. Sointu tulee aina tahdin ykköselle ja kolmoselle.

Kitarakomppi säilyy A osan kaltaisena.

Basso siirtyy soittamaan neljäsosanuotteja.

Rumpukomppi säilyy muutoin samana, mutta oikean käden soittamat neljäsosat siirretään soitettavaksi komppipeltiin (r.c. = ride cymbal).

23

LÄHELLÄ OIKEAA A

Musical score for 'LÄHELLÄ OIKEAA A' in 4/4 time. It features four staves: two treble clefs for guitar and two bass clefs for bass and drums. The guitar part has four measures with chords Am, Am, G, and Am. The bass part has a steady eighth-note rhythm. The drum part includes a hi-hat pattern (h.h.) and a cymbal pattern (r.c.).

Partituuri sovitus nro 3 Lähellä oikeaa A- osa

Kosketinsoittimet soittaa neljäosakomppia. Soinnut soitetaan tahdin jokaiselle neljäosalle.

Tämä komppi on hyvin lähellä kappaleen oikeaa kitarakomppia. Tässä vaiheessa joka kolmas plektran isku tulisi olla ylöspäin.

Basso soittaa neljäosapoljentoista rytmiä. Am- sointujen viimeiselle neljännekselle lisätään rytmisen variaatio.

Rumpukomppiin lisätään h.h.-iskut myös tahdin "heikoille" osille (yk-si kak-si kol-me nel-jä). Näin muodostuu ns. peruskomppi.

LÄHELLÄ OIKEAA B

Musical score for 'LÄHELLÄ OIKEAA B' in 4/4 time. It features four staves: two treble clefs for guitar and two bass clefs for bass and drums. The guitar part has six measures with chords Am, G, Am, Am, G, and Am. The bass part has a steady eighth-note rhythm. The drum part includes a cymbal pattern (r.c.).

Partituuri sovitus nro 3 Lähellä Alkuperäistä, B- osa

Kosketinsoittimilla soitetaan rytmisesti samoin kuin A-osassa.

Kitarakomppi säilyy A- osan kaltaisena.

Basson soittama rytmi suoritetaan rullaavammaksi suoraksi neljäosien soitoksi. Sävelien soinnilliseen puhtauteen kannattaa kiinnittää huomiota ja varmistaa, että vain haluttu sävel soi.

Rummut siirtyvät soittamaan oikean käden kahdeksasosarytmiä komppipeltiin (r.c.=ride cymbal).

A Am Am G Am

B Am G Am Am G Am

Miten tästä eteenpäin?

Materiaalin etsiminen ja sen sovittaminen alkeistasolle sopivaksi.

Kirjastojen, musiikinkirjojen ja internet-sovellutuksien avulla materiaalin löytäminen on varsin vaivatonta. Vastassa on pikemminkin runsaudenpula kuin materiaalin puute. Ohjauskäyttöön suoraa sopivaa nuottimateriaalia tai komppilappuja tulee kuitenkin harvoin vastaan. Käypää

alkeismateriaalia työstäessä kannattaakin käyttää aikaa kappaleen sovittamiseen. Huomiota kannattaa kiinnittää ainakin sävellajin valintaan. Sävellajin valinnassa nousee esiin muutamakin kohta, joissa kannattaa olla tarkkana. Laulajalle helposti laulettavan sävellajin tulisi olla myös soittajille helposti soitettava. Ajoittain nämä kaksi sovitustavoitetta eivät kohta. Tällöin pyritään löytämään näiden kahden välistä kompromissi. Ylenys- ja alennusmerkkiviidakossa seikkailun hämmentävyyden pystyy monesti poistamaan pienellä transponoinnilla. Esimerkiksi B- tai Fis-duurin transponointi puolella sävelaskeleella suuntaan tai toiseen saa hiki-pisarot kuivumaan soittajan otsalta.

Rock- musiikissa varsin yleisiä esimerkiksi kitaralla soitettavia riffejä voidaan myös suoristaa ja helpottaa pitkällekin kappaleen tunnistettavuuden kärsimättä.

Monesti nuottikirjoissa tai hittikokoelmissa nuotinkirjoitus saattaa olla hankalaselkoista luettavaa aloittelevalle musikantille. Niistä kannattaa sorvata esittävälle ryhmälle versio, johon poimii esimerkiksi vain soinnut ja rakenteen. Tällöin on huomioitava, että tahteja esiintyy rivillä parillinen määrä. Mikäli osissa on pariton määrä tahteja, merkataan kappaleen osat kuitenkin aina alkavaksi rivin alusta. Ihan aluksi soittajan tulee käyttää aikaa soittimen tekniseen kontrolliin, eli kuinka fyysisesti hallita soitinta. Seuraava osa kehityksessä on muiden soittajien kuuntelu ja tietenkin aivan huipulla omien ideoiden soittaminen. Luovan ilmaisun opettaminen on kaikessa ennustamattomuudessaan hankalaa. Tuon pikku musikantin esiin kaivamiseen voidaan toki tarjota työkaluja ja ohjata prosessia, mutta omistautuminen ja inspiraatio löytyvät jokaisen sisältä.

